

Toelichting en criteria subsidieregeling bijenlandschappen

1. Context aanvraag

Bijen spelen een cruciale rol in zowel ecosystemen als de economie. Als essentiële bestuivers zijn zij onmisbaar voor de voedselproductie, het behoud van biodiversiteit en de stabiliteit van natuurlijke habitats. Uit het [basisrapport](#) voor de Rode Lijst Bijen uit 2018 blijkt dat 55 procent van de bijensoorten in Nederland met uitsterven wordt bedreigd of al is verdwenen. De recente Natuurherstelverordening, gericht op het herstellen en beschermen van natuurgebieden en biodiversiteit in de Europese Unie, benadrukt het belang van het versterken van bestuiverspopulaties. Het aanleggen van bijenlandschappen sluit hier naadloos op aan en vormt een doeltreffende maatregel om de populaties van wilde en honingbijen te ondersteunen. Door specifiek habitat te creëren en ecologische verbindingen te verbeteren, met voldoende en gevarieerd voedselaanbod en nestelgelegenheid, kunnen bijenlandschappen een sleutelrol spelen in het keren van de zorgwekkende achteruitgang van bestuivers in Nederland. In voorgaande projecten nam het aantal bestuivers toe in twee jaar tijd na de aanleg. Met deze subsidieregeling verstrekt LNVN vanuit de [Nationale Bijenstrategie](#) €250.000 euro voor bijenlandschappen. We zijn voor deze regeling op zoek naar organisaties die (gaan) werken aan de aanleg van nieuwe bijenlandschappen en het ontwikkelen van kennis en vaardigheden voor beheer en monitoring. Educatie en bewustwording spelen hierbij een essentiële rol, zodat de opgedane inzichten breed toepasbaar zijn en een blijvende impact hebben. We zijn voor deze regeling op zoek naar organisaties die (gaan) werken aan de aanleg van nieuwe bijenlandschappen en het ontwikkelen van kennis en vaardigheden voor beheer en monitoring. Educatie en bewustwording spelen hierbij een essentiële rol, zodat de opgedane inzichten breed toepasbaar zijn en een blijvende impact hebben.

Dit document bevat de voorwaarden waaraan een projectvoorstel moet voldoen, evenals de doelstellingen en het proces. Projectideeën kunnen worden ingediend van 2 februari tot en met 1 maart 2026.

- Doelstelling subsidieregeling bijenlandschappen

De aanleg van bijenlandschappen is een doeltreffende manier om de populaties van wilde bijen en andere bestuivers te ondersteunen. Door leefgebieden te creëren en ecologische verbindingen te versterken, ontstaat een divers landschap met voldoende stuifmeel, nectar en nestelplekken.

- Welke partijen kunnen deelnemen aan de aanvraag?

Logische partijen voor deze aanvraag zijn professionele initiatieven, samenwerkingsverbanden met bijvoorbeeld boeren, burgers, lokale overheden en terreinbeherende organisaties. Het maximale subsidiebedrag per project is € 50.000. We willen zoveel mogelijk projecten ondersteunen. Daarom zijn projecten met een subsidieaanvraag tussen de € 15.000 en € 50.000 wenselijk.

- Rol van Stichting Deltaplan Biodiversiteitsherstel, de Nationale Bijenstrategie en LNVN

Stichting Deltaplan Biodiversiteitsherstel coördineert de subsidieaanvragen en bundelt deze richting LNVN. De Nationale Bijenstrategie, Stichting Deltaplan Biodiversiteitsherstel en LNVN beoordelen vervolgens gezamenlijk de aangevraagde projecten.

LNVN is verantwoordelijk voor de goedkeuring en financiële middelen. De stichting zal de financiële middelen vanuit LNVN overmaken aan de partij die de bijenlandschappen aanlegt.

4. Aanleg van bijenlandschappen

Er kan een projectvoorstel worden ingediend voor de aanleg van bijenlandschappen, evenals voor het ontwikkelen van kennis en vaardigheden zolang deze betrekking hebben op een bijenlandschap. De volgende elementen komen in aanmerking voor vergoeding:

- Aanleg plantmateriaal en inrichtingswerkzaamheden
- Beheer van het bijenlandschap
- Coördinatie en organisatie
- Monitoren
- Communicatie
- Verzorgen educatie
- Ontwikkelen van kansenskaarten.

- *Aanlegperiode*

De projecten moeten uiterlijk in maart 2027 gerealiseerd zijn. Het projectvoorstel dient daarom uit te gaan van een aanlegperiode van mei 2026 tot en met februari 2027.

5. Subsidiabele kosten

1. Welke kosten worden vergoed

In de subsidieaanvraag kan tot 100% van de posten die genoemd worden onder punt 4 worden vergoed. Het is echter belangrijk dat er een gedegen financiële planning beschikbaar is, zodat de haalbaarheid van het project goed ingeschat kan worden. Het maximale subsidiabele bedrag per bijenlandschap is €50.000, zodat we zoveel mogelijk projecten kunnen ondersteunen.

6. Proces

1. *Project indienen*

Geïnteresseerde organisaties kunnen hun project indienen tot uiterlijk **1 maart 2026** via de website van het Deltaplan, www.samenvoorbiodiversiteit.nl/activiteiten/subsidieaanvraag-aanleg-bijenlandschap. Het projectvoorstel moet ingediend worden via het online formulier, samen met een begroting en eventuele aanvullende bijlagen.

2. *Toetsen projecten*

Na de sluiting van de aanmeldperiode zal een commissie van onafhankelijke experts de ingediende projecten op basis van toetsingsfactoren beoordelen. Projecten die positief worden beoordeeld door de commissie worden opgenomen in de subsidieaanvraag voor de aanleg van bijenlandschappen bij het ministerie van LNVN. Een positief oordeel van de toetsingscommissie en opname in de aanvraag van de stichting Deltaplan houdt niet per se in dat een project daadwerkelijk wordt goedgekeurd door het ministerie.

3. *Indienen aanvraag bij ministerie van LNVN*

Projectvoorstellen worden door het Deltaplan gebundeld tot één subsidieaanvraag. Het Deltaplan is penvoerder van de subsidieaanvraag en dient deze **eind maart 2026** in bij het ministerie van LNVN. Het ministerie van LNVN beoordeelt samen met de Nationale Bijenstrategie de aanvraag en beslist over de uiteindelijke goedkeuring van de afzonderlijke projecten. **Eind april 2026** informeren wij je over de goedkeuring van de projecten. Het kan zijn dat er één of meer individuele projecten worden afgekeurd door LNVN en dat de andere projecten wel geaccordeerd worden. Indien de aanvraag wordt goedgekeurd, kunnen de projecten vrijwel direct van start gaan. Vanuit het Deltaplan wordt aan ieder project een contactpersoon gekoppeld, die na goedkeuring door LNVN het project begeleidt en adviseert.

4. *Rapporteren en afronding projecten*

Ten behoeve van de (financiële) verantwoording na afronding van het project een rapport ingediend worden met behulp van een daartoe aangereikt rapportageformat. De rapportages worden gecontroleerd en samengevoegd door het Deltaplan en vervolgens ingediend bij LNVN.

• Criteria en voorwaarden projecten

Er gelden een aantal criteria en voorwaarden waaraan de projecten moeten voldoen:

Algemene criteria

- Partij: De voorkeur gaat uit naar een professionele partij, zodat de rapportage zo soepel mogelijk verloopt.
- Samenwerking: Bij voorkeur werken grondbeheerders zoals boeren, burgers, lokale overheden en terreinbeherende organisaties samen aan een bijenlandschap in de regio (onder de coördinatie van een professionele organisatie).
- Haalbaarheid: Er is duidelijk hoe het project wordt uitgevoerd en door wie. De planning is goed doordacht en realistisch. Een begroting is meegestuurd met de subsidieaanvraag. De uitvoerende partijen hebben benodigde ervaring en voorzien in voldoende draagvlak vanuit het gebied.
- Bredere opgaven: Het project draagt ten eerste bij aan het bevorderen van bestuivers, en daarnaast aan andere opgaven die spelen. Denk hierbij aan KRW-, NHV, Rode lijst soorten, klimaatdoelen of Basiskwaliteit Natuur.
- Voedselgelegenheid: Het project draagt bij aan het creëren van meer voedselhabitat voor wilde bestuivers, waardoor er grotere

leefgebieden voor wilde bestuivers ontstaan of worden versterkt (*Breakfast* in [Bed and Breakfast voor Bees](#)).

- **Nestgelegenheid:** Het project draagt bij aan de nestelgelegenheid voor wilde bestuivers, (*Bed* in Bed and Breakfast for Bees). Voor een uitwerking kan het document '[Bed and Breakfast voor Bees](#)' worden geraadpleegd en kan de website www.hulpvoorbestuivers.nl worden bezocht.
- **Connectiviteit:** Met de maatregelen worden de Bed and Breakfast gebieden voor wilde bestuivers beter met elkaar verbonden in het landschap. Hiervoor kan de [Routekaart Bijenlandschap](#) gebruikt worden.
- **Plantmateriaal:** Gebruik van autochtoon en inheems zaaigoed/plantgoed, (opgekweekt) zonder gewasbeschermingsmiddelen.
- **Beheer:** Het beheer is geborgd in het plan door een samenwerking tussen verschillende partijen. Langdurig behoud en zorgvuldig beheer van de grond heeft prioriteit. In de aanvraag dient expliciet te worden aangegeven voor welke termijn de grond beschikbaar blijft en hoe deze zal worden beheerd, onder wiens verantwoordelijkheid en hoelang deze grond bestuivervriendelijk beheerd zal worden.
- **Bodem- en water sturend:** het projectvoorstel en het bijenlandschap sluiten aan bij de gebiedseigen elementen en aanwezige bodem- en watercondities.
- **Inrichting:** de manier van inrichten kan een belangrijke rol spelen in of een landschap bestuivers aantrekt. Hierbij kan gedacht worden aan het maken van een wadi. Voor andere voorbeelden kunt u het document [Landschapselementen voor Bestuivers](#) raadplegen en de website www.hulpvoorbestuivers.nl bezoeken. Op de website [Wilde bij - Utrecht Natuurlijk](#) vind je een voorbeeld.

Toetsingsfactoren

De hiernavolgende aspecten zullen bij de toetsing van de projecten worden geëvalueerd. De hoogst gerankte voorstellen worden opgenomen in de gebundelde aanvraag tot aan het maximumbedrag van het subsidiebudget (€250.000 euro). Projecten kunnen een aanvraag indienen tot €50.000 en worden gewogen op onderstaande aspecten:

- Gebiedsproces en draagvlak: De betrokken partijen hebben aantoonbare ervaring, expertise en beschikken over voldoende draagvlak bij belanghebbenden in het gebied en op gebied van bestuurders. Het projectvoorstel zorgt voor een actieve betrokkenheid van grondeigenaren, beheerders, natuur- en landschapsexperts en regionale overheden. Cofinanciering is een pré, wordt als positief beoordeeld.
- Biodiversiteit: het projectvoorstel en de bijenlandschappen sluiten aan bij het aanwezige bodemtype en watercondities en verstoren die niet, past goed in het landschap en draagt bij aan biodiversiteit. Gericht op rode lijst soorten van wilde bestuivende groepen en expliciet meenemen van hun leefgebiedseisen wordt positief beoordeeld.
- Bredere opgaven: Het project draagt bij aan de realisatie van beleidsopgaven op het gebied van omgevingskwaliteit, natuur en landschap. De activiteiten passen in de schaal van het landschap en het is geen wildgroei van kleine ingrepen. Het is een pré als het project bijdraagt aan doelstellingen m.b.t. KRW, NHV, VHR, klimaatadaptatie, herstel van Rode Lijst-soorten of Basiskwaliteit Natuur.
- Haalbaarheid: het projectvoorstel geeft duidelijk aan hoe het project wordt uitgevoerd en door wie. De werkzaamheden voor het project zijn goed onderbouwd en zijn tot in detail uitgewerkt. De planning is goed doordacht en realistisch met duidelijke mijlpalen en haalbare tijdslijnen.
- Locatie: Het projectvoorstel is goed en onderbouwd rekening gehouden met gunstige locatie t.b.v. wilde bestuurders en connectiviteit. Focus ligt bij verbinding van bed & breakfast gebieden.
- Langjarig beheer: Het is een enorme pré als het beheerplan grondig is onderbouwd en een duidelijke uitwerking biedt voor duurzaam langjarig beheer.
- Begroting: De begroting is passend bij de geplande activiteiten en de beoogde resultaten.

1. Algemene voorwaarden

- Verplichte evaluatie: Een financiële verantwoording is verplicht, met daarin in ieder geval een toelichting op de uitputting van de begrote projectkosten.
- Juridische borging: De uitvoerende organisatie gaat een juridische verplichting aan om het projectvoorstel uit te werken en aan te leggen zoals overeengekomen. Als er wijzigingen optreden waardoor dit tijdens de uitvoering van het project niet haalbaar blijkt, meldt de projectpartner dit bij het Deltaplan, waarna een gesprek met de financier (LVVN) wordt gevoerd. De financier beoordeelt of de wijzigingen gegrond zijn.

7. Aanleveren projectvoorstel

Geïnteresseerde organisaties kunnen hun project indienen tot **en met 1 maart 2026** via de website van het Deltaplan: www.samenvoorbiodiversiteit.nl/activiteiten/subsidieaanvraag-aanleg-bijenlandschap. Het projectvoorstel moet worden ingediend via het online formulier, samen met een begroting en eventuele aanvullende bijlage(n). Het projectvoorstel moet duidelijk maken welke partij de uitvoerende organisatie is. Deze partij is verantwoordelijk voor realisatie inclusief aanleg. Vergoeding van de werkzaamheden vindt plaats op basis van de werkelijke kosten. De begroting kan worden aangeleverd in Excel.

8. Contactgegevens

Voor vragen over het proces of het indienen van projectvoorstellen kunt u contact opnemen met:

Stefan Kroese

- E-mail: stefan.kroese@samenvoerbiodiversiteit.nl
- Telefoon: +31 6 30 68 61 91